Η οικονομία της αγοράς ή η ποιότητα του χρήματος (Α.Κ.)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 15 Ιουλίου, 2008

Αντιγράφουμε κατωτέρω μερικά σημεία από την έκθεση του διευθυντού μιας κοινωνικής οργάνωσης της Αμερικής προς την αρμόδια Επιτροπή του Κογκρέσου, σχετικά με τον όρο οικονομία της αγοράς, όπως αναδημοσιεύθηκε σε Αθηναϊκή Εφημερίδα (Χρ. Μιχαηλίδης, Ελευθεροτυπία, 20 και 21 Ιουλ. 2008). Περιέχει μερικές απλές παρατηρήσεις που κρίνουν όμως την ουσία της αδυσώπητης οικονομίας που κοιτά μόνον νούμερα και κυρίως κρίνουν έναν από τους περίφημους δείκτες μέτρησης (το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν-ΑΕΠ) της προόδου ενός Κράτους, μιας κοινωνίας, και τελικά ενός πολιτισμού, η οποία εν πολλοίς παραμένει στην επιφάνεια και διακρίνεται για την υποκρισία. Και μιλώντας για υποκρισία, εννοούμε και το ότι καταφέρνουν ακόμη και την κριτική του αρρωστημένου συστήματος να την έχουν εντάξει μέσα στο σύστημα.

«Κάθε φορά που η Κυβέρνηση, τα κόμματα και τα μίντια λένε πως «η οικονομία είναι στα πάνω της» η ότι «η οικονομία χρειάζεται ενίσχυση», στην ουσία ένα πράγμα κάνουν: ενθαρρύνουν το ξόδεμα χρήματος. Πρακτικά, ο όρος «η οικονομία» έφτασε να ταυτίζεται μόνο με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν. Το ΑΕΠ, που δεν είναι άλλο από μια στατιστική κατσαρόλα που περιλαμβάνει όλα τα χρήματα τα οποία ξοδεύονται κατά μία δεδομένη χρονική περίοδο. Αν η κατσαρόλα αυτή (η το καλάθι, όπως το λέμε εμείς εδώ) είναι πιο γεμάτη τώρα απ' ο,τι ήταν στο προηγούμενο 3μηνο, τότε πανηγυρίζουμε. Λέμε, «η οικονομία πάει καλά». Αν είναι λιγότερο γεμάτη (δηλαδή, ξοδέψαμε λιγότερα), τότε φωνάζουμε τον εκάστοτε οικονομικό δερβέναγα της κυβέρνησης –στην Αμερική τον διοικητή της Federal Reserve– και του ζητάμε εξηγήσεις. «Γιατί, κύριε, δεν πάει καλά η οικονομία;».

Βέβαια, δεν θα του ζητήσουμε ποτέ να μας εξηγήση τι είναι αυτά τα χρήματα που είναι μέσα στην κατσαρόλα μας. Που και πως τα ξοδέψαμε; Σε θεραπεία για καρκίνο; Σε καζίνο; Σε αποπληρωμή δόσεων πιστωτικών καρτών με παράλογα επιτόκια; Στα 9 δισ. δολάρια που πετάνε οι Αμερικανοί σε καύσιμα, κάθε χρόνο, κολλημένοι με τα πολυτελή τζιπ τους σε κυκλοφοριακή συμφόρηση; Στα 20 δισ. που πληρώνουν ετησίως σε δικηγόρους για διαζύγια; Η σε 41 δισ. δολ. για τα κατοικίδια ζώα τους; Όχι. Ποτέ δεν μιλάμε για «την ποιότητα του χρήματος» που ξοδεύουμε. Μόνο την ποσότητά του.

Η ίδια «παράλογη λογική» του ΑΕΠ ισχύει και στην λειτουργία της κάθε οικογένειας. Σύμφωνα με αυτήν την «κατσαρόλα της στατιστικής», οι χειρότερες οικογένειες στην Αμερική είναι εκείνες που, τελικά, λειτουργούν ως κανονικές οικογένειες, δηλαδή, μαγειρεύουν το δικό τους φαγητό στο σπίτι, κάνουν μια βόλτα με τα πόδια μετά το βραδινό δείπνο, μιλάνε μεταξύ τους τα μέλη της και δεν ξαποστέλνουν τα παιδιά τους στην εμπορική υποκουλτούρα. Μαγειρεύοντας στο σπίτι, μιλώντας με τα παιδιά σου, περπατώντας αντί να οδηγής, όλα αυτά σημαίνουν λιγότερη δαπάνη χρήματος. Αντίθετα, οι καλοί πελάτες της «κατσαρόλας του ΑΕΠ» είναι εκείνοι που συνεχώς παραγγέλλουν φαγητό απ' έξω η τρώνε έξω, που και στο γωνιακό κατάστημα θα πάνε με το αυτοκίνητο και που παρκάρουν τα παιδιά τους μπροστά στην τηλεόραση. Αυτές οι οικογένειες έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να πάρουν κιλά, να αναπτύξουν διαβήτη, να ανεβάσουν πίεση... άρα, να ξοδεύουν ακόμα περισσότερα χρήματα για γιατρούς και φάρμακα.

Έτσι δουλεύει η κίβδηλη Οικονομία μας εδώ και 60 χρόνια τώρα. Πως καταντήσαμε αλήθεια, «το πάνω να είναι κάτω και το κάτω πάνω»; Πως συνέβη το πρότυπο του «οικονομικού ήρωα» του έθνους να είναι βαριά άρρωστος ασθενής με καρκίνο που είναι μπλεγμένος ταυτόχρονα και στην επώδυνη διαδικασία ενός πολυδάπανου διαζυγίου; Πως γίνεται το Κογκρέσο να μιλάη διαρκώς για ανάγκη «τόνωσης της Οικονομίας», όταν το μόνο που πραγματικά θα «τονώση», με την μέθοδο που εννοεί (δηλαδή «ξοδέψτε, ξοδέψτε, ξοδέψτε, ν’ ανεβή το ΑΕΠ»), είναι η καταστροφή εκείνων των πραγμάτων για τα οποία λέει πως τάχα μου νοιάζεται;».

(Πηγή: "Εκκλησιαστική Παρέμβαση" Ιούνιος 2008)